

ROZPRAWY KOMISJI JĘZYKOWEJ

TOM LXXII

MIASTO I WIEŚ. INTERFERENCJE JĘZYKOWE
I KULTUROWE

TOWN AND COUNTRY. LINGUISTIC
AND CULTURAL INTERFERENCES

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE
ŁÓDŹ 2024

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE
SOCIETAS SCIENTIARUM LODZIENSIS
WYDZIAŁ I - JĘZYKOZNAWSTWA, NAUKI O LITERATURZE I FILOZOFII

ROZPRAWY KOMISJI JĘZYKOWEJ

TOM LXXII

MIASTO I WIEŚ. INTERFERENCJE JĘZYKOWE
I KULTUROWE

TOWN AND COUNTRY. LINGUISTIC
AND CULTURAL INTERFERENCES

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE
ŁÓDŹ 2024

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE
95-505 Łódź, ul. M. Curie-Skłodowskiej 11
<http://www.ltn.lodz.pl> e-mail: biuro@ltn.lodz.pl tel. 42/66-55-459

Redaktor naczelny: IRENA JAROS (Uniwersytet Łódzki)
Z-ca redaktora naczelnego: KATARZYNA SICIŃSKA (Uniwersytet Łódzki)

Członkowie redakcji: MARIA BIOLIK (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn),
MAREK CYBULSKI (Uniwersytet Łódzki),
FELIKS CZYZEWSKI (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin),
STANISŁAW DUBISZ (Uniwersytet Warszawski),
JÚLIA DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ (Uniwersytet Preszowski, Preszów),
BOGUSŁAW DUNAJ (Uniwersytet Jagielloński, Kraków),
BJÖRN HANSEN (Uniwersytet w Razyzbonie),
PAWŁO HRYCENKO (Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów),
KARMEN KENDA-JEŽ (Słoweńska Akademia Nauki i Sztuki, Lublana),
MICHAEL MOSER (Uniwersytet Wiedeński),
BOŻENA OSTROMĘCKA-FRĄCZAK (Uniwersytet Łódzki),
PIOTR STALMASZCZYK (Uniwersytet Łódzki), ANNA STROKOWSKA (Uniwersytet Łódzki)

Sekretarz redakcji: EWELINA ZAJĄC (Uniwersytet Łódzki)

Redaktor językowy: MONIKA PORADECKA (język polski i ukraiński),
AGNIESZKA ŚWIDEREK (język angielski)

Punktacja MEiN: 20

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Indeksowanie: CEEOL, CEJSH, CrossRef, ERIH Plus, Index Copernicus, Linguistic Bibliography,
Biblioteka Nauki, PBN

Czasopismo Open Access: <http://www.czasopisma.ltn.lodz.pl/Rozprawy-Komisji-Językowej>

Publikacja na licencji Creative Commons – CC BY 4.0 Treść licencji dostępna na stronie
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

© Copyright by Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź 2024

ISSN 0076-0390; e-ISSN 2450-9310
<https://doi.org/10.26485/RKJ>
<https://doi.org/10.26485/RKJ/2024/72>

Druk: POZKAL Spółka z o.o. Sp. k., 88-100 Inowrocław, ul. Cegielna 10-12, tel. +48 52 35 42 700
Nakład: 40 egz.

Spis treści

Agnieszka DUDEK-SZUMIGAJ

- Gwara ukraińska mieszkańców XIX-wiecznej wsi nadbużańskiej w relacjach jej użytkowników z cerkwią, dworem i miastem (na podstawie prozy Leona Kunickiego) 9
- The Ukrainian dialect of the 19th century rural inhabitants of the Bug River Region in the relations of its users with the church, the manor and the town (based on the prose by Leon Kunicki)

Ганна ДИДИК-МЕУШ (Hanna DYDYK-MEUSZ)

- «Малий» діалектний словник: нові жанри 31
- „Mały” słownik gwarowy: nowe gatunki
- A ‘small’ dialect dictionary: new genres

Helena GROCHOLA-SZCZEPANEK

- Obraz dawnego miasta we wspomnieniach mieszkańców wsi spiskich 45
- The image of the old city in the memories of the Spisz inhabitants

Dimitrina HAMZE

- Miasto i wieś – zderzenie przesłań w twórczości Olgi Tokarczuk 63
- The city and the country – a clash of values in Olga Tokarczuk’s works

Damian KASPRZYK

- Gwara jako źródło postawy regionalistycznej 79
- Local dialect as a source of regionalist attitudes

Natalia KASPRZYK, Katarzyna SITEK

- Mechanizmy nominacji wybranych nazw potraw regionalnych i ich zweganizowanych odpowiedników w książce Pawła Ochmana *Roślinna kuchnia regionalna* – analiza porównawcza 97
- Nomination mechanisms of selected names of regional dishes and their veganized counterparts in Paweł Ochman’s book *Roślinna kuchnia regionalna* – a comparative analysis

Agnieszka KLIMAS

- Wartości utrwalone w XIX-wiecznych odapelatywnych nazwach osobowych mieszkańców ziemi piotrkowskiej 123
- Values established in the 19th-century appellatve personal names of inhabitants of Piotrków region

Justyna KOBUS

- Kilka przesądów związanych z kobietą w ciąży i noworodkiem w świadomości językowo-kulturowej mieszkańców Wielkopolski 145
- Several superstitions related to pregnant women and newborns in the linguistic and cultural consciousness of Greater Poland inhabitants

Błażej OSOWSKI

- Role eksploratora i informatora w nagraniu gwarowym. Perspektywa praktyczna i teoretyczna 161
- The roles of the explorer and informant in dialectal recordings. A practical and theoretical perspective

Halina PELCOWA

- Miasto i wieś – różna czy wspólna przestrzeń językowa i kulturowa 173
- The city and the country: different or common linguistic and cultural space

Katarzyna SICIŃSKA

- Językowa kreacja wsi i miasta w powieści *W słońcu* Juliana Kawalca 187
- The linguistic creation of the countryside and the city in Julian Kawalec's novel *W słońcu*

Галина СІКОРА (Halyna SIKORA)

- Демінутивність і демінутиви в мовному світі Львова 227
- Deminutivity and diminutives in the language world of Lviv

Kazimierz SIKORA, Patrycja KLIMASARA

- O języku młodych Polek – bez taryfy ulgowej 247
- On the language of young Polish women: no concessions

Anna STEFAN

- Aktualne spojrzenie na dialekty słoweńskie 263
- A current perspective on Slovenian dialects

Микола ВЕРБОВИЙ (Mykola VERBOVYI)	
До історії „Шевченкового” слова <i>перебендя</i> ‘вередун’.....	277
– O pochodzeniu „Szewczenkowskiego” słowa <i>перебендя</i> ‘kapryśnik’	
– On the origin of the „Shevchenko’s” word <i>перебендя</i> – meaning ‘capricious’	
Тетяна ЯСТРЕМСЬКА (Tetiana YASTREMSKA)	
Мова міста: текст і словник.....	297
– Język miasta: tekst i słownik	
– The language of the city: text and dictionary	
Recenzenci artykułów w bieżącym tomie	315
Zasady przygotowania tekstu do „Rozpraw Komisji Językowej ŁTN”.....	317
Zasady kwalifikowania tekstów do druku	321

